

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Mart 2023

Sayı :30824082-610 6013862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (383 Adet, 192 Sayfa)

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN
TBMM 7/77162 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGELERİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Meteoroloji uzmanları ülkemizde mevsim normallerinin üzerinde seyreden sıcaklıkların devamı halinde su tedarikinde ciddi sıkıntıların yaşanabileceğine dikkat çekmektedir.

Aynı şekilde, İngiltere Meteoroloji Ofisi, 2023 yılının geçen yıla kıyasla daha sıcak ve kurak olacağı tahmininde bulunurken, aralarında Türkiye'nin de olduğu pek çok ülkede iklim değişikliği ve küresel ısınmanın bu kış daha fazla hissedileceğini tahmin etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Olası kuraklık tehlikesine ve ülke genelinde su arzının azalmasına yönelik risklere karşı Bakanlığınızca alınan tedbirler nelerdir? Bakanlığınızın bir eylem planı bulunmakta mıdır?
- 2) "Yeraltı Suyu Suni Besleme ve Yeraltı Barajları Eylem Planı" dâhilinde bu güne kadar kaç adet baraj yapılmıştır? Söz konusu barajlardan kaç m3 su arzı sağlanabilecektir?
- 3) Yeraltı Suyu Suni Besleme ve Yeraltı Barajları Eylem Planından hangi şehirler faydalanabilecektir? Söz konusu şehir ve bölgelerin seçiminde hangi kriterler baz alınmaktadır?
- 4) Değişen iklim koşulları nedeniyle, yağışlı gün sayısının fazla olduğu Karadeniz Bölgesi illeri için de benzeri projelerin hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR

1) Yapılan son bilimsel araştırmalara göre; Ülkemiz iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı kırılgan bir konumda olan Akdeniz havzasında bulunmaktadır. 21-25 Şubat 2022 tarihinde Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen İklim Şurası'nda, iklim değişikliğiyle mücadelede 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda 217 yeni karar alındı. Alınan kararlar arasında kuraklık ve su arzına ilişkin pek çok tedbir bulunmakta olup bazıları şunlardır:

“Orman, tarım, mera ve sulak alanlarda karbon yutağı kayıplarına sebep olacak ve erozyon, sel, heyelan, çığ, kuraklık ve çölleşme gibi afet risklerini artırıcı izin/tahsislerden kaçınılması sağlanarak, entegre sürdürülebilir arazi yönetimiyle yutak alanlar üzerindeki baskının azaltılması ve korunan alanların artırılması sağlanmalıdır.”

“İklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkilerinin en aza indirilmesi ve su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı doğrultusunda nehir havza yönetim planları, taşkın yönetim planları, kuraklık yönetim planları ve sektörel su tahsisi planları gibi havza ölçekli planlar 25 havzada tamamlanmalı, periyodik olarak güncellenmeli ve uygulamalarının takibi yapılmalıdır.”

“Farklı iklim etkilerine karşı (kuraklık, sıcak/soğuk hava dalgası, şiddetli yağış, don vb.) karşı tarım desenleri ve yöntemleri (çöl koşullarında tarım, denizde tarım gibi) geliştirilmeli, iklim kaynaklı stres koşullarına dayanıklı yeni ve yerli bitki çeşitlerinin ve hayvan ırklarının daha kısa zamanda geliştirilebilmesi için klasik, biyoteknolojik ve moleküler genetik destekli (CRISPR gen teknolojisi gibi) ıslah çalışmaları gerçekleştirilmeli ve entegrasyonu sağlanmalıdır”

“Aşırı iklim olayları (orman yangınları, sel, sıcak hava dalgaları, fırtınalar, soğuk hava kütlesi, kuraklık vb.) ve ilişkili bütünleşik afet riskinin azaltılması, iklim değişikliğine uyumun sağlanması için birbirine bağlı sistemlerin dirençliliğinin artırılmasında ve sektörler arası etkileşimlerinin öngörülmesinde dirençlilik analitiği, risk haritaları ve karar destek sistemlerinin geliştirilmesi sağlanmalıdır.”

Ayrıca, Bakanlığımızca, Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi altında, Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2013-2030) güncelleme çalışmaları devam etmekte olup Plan kapsamında Türkiye için on bir farklı sektörde (kent, su, tarım, ekosistem, sağlık, enerji, turizm, sanayi, ulaşım, afet risk azaltımı ve sosyal kalkınma) uyum eylem planları üretilmiş olup bölgesel iklim projeksiyonları kullanılarak etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılmıştır.

Çalışmaları devam etmekte olan Ulusal Katkı Beyanı (NDC) ile Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi ve Eylem Planı, Şûra sonuçları dikkate alınarak tamamlanacaktır.

Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi Eylem Planında Su Kaynakları Yönetimi, Tarım ve Gıda Güvencesi sektörlerine ilişkin stratejik eylemler belirlenirken kuraklık konusu özellikle dikkate alınmaktadır.

2,3) Yeraltı Suyu Suni Besleme ve Yeraltı Barajları Eylem Planı, Ülkemizde yapılan ve planlanan yeraltı barajları Tarım ve Orman Bakanlığı (DSİ Genel Müdürlüğü) sorumluluğunda yer almaktadır.

4) Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı, Karadeniz Bölgesi'nin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması amacıyla, Bakanlığımız koordinasyonu ve teknik desteği ile bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçları ve çözüm önerilerine yönelik 15 madde olarak açıklanmış ve 02.08.2019 tarihli, 181888 sayılı ve 2019/13 no.lu Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Önlemleri Genelgesi ile Karadeniz Bölgesi İl Valiliklerine ve Karadeniz Bölgesi Belediyelerine iletilmiştir.

Ayrıca, iklim projeksiyonları kullanılarak etki, etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılmış, bu analizler ışığında 2013-2030 dönemini içerecek şekilde “Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı”nı güncelleme çalışmaları, on bir farklı sektörde (kent, su, tarım, ekosistem, sağlık, enerji, turizm, sanayi, ulaşım, afet risk azaltımı ve sosyal kalkınma) iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum için muhtelif eylemler üretmek üzere devam etmektedir.